

Ordonanță de urgență

pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și a Ordonanței de urgență nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere amplificarea fenomenului criminalității săvârșite cu violență, în general, dar și realitățile sociale ale ultimei perioade, care au generat un puternic impact negativ în rândul membrilor societății, precum și luând în considerare că acești factori au relevat faptul că răspunsul instituțiilor statului, care trebuie să urmărească și să asigure atât mijloacele de constrângere a infractorilor, cât și identificarea și diminuarea potențialelor surse de criminalitate, nu este unul suficient de ferm, de natură a descuraja acest fenomen infracțional și a crea un climat de securitate pentru cetățenii țării, prin ocrotirea valorilor sociale fundamentale și instituirea unor repere legislative ferme subsumate acestui scop;

Întrucât, pentru a asigura că dreptul la viață, libertatea individuală, alte drepturi și libertăți, prevăzute și garantate de Constituție și apărute inclusiv prin dispozițiile legii penale, sunt drepturi efective și nu unele iluzorii pentru toți cetățenii, legiuitorul trebuie să asigure organelor judiciare acele instrumente legislative care să le permită acestora să-și îndeplinească obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor părților și ale subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil;

Având în vedere inclusiv puternica reacție a societății românești la recente manifestări ale fenomenului criminalității săvârșite cu violență, manifestări care au fost de natură a genera nu doar oprobriul, dar și un sentiment de insecuritate în rândul cetățenilor,

Întrucât organele judiciare au semnalat necesitatea adoptării urgente a unor măsuri legislative privind sporirea limitelor de pedeapsă, de natură să întărească funcția de constrângere pentru persoanele care au nesocotit norma penală, dar și funcția de prevenire a săvârșirii altor infracțiuni contra libertății persoanelor;

Având în vedere faptul că din propunerile transmise de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a rezultat necesitatea de a interveni și asupra Codului de procedură penală, pentru a clarifica unele aspecte referitoare la constatarea infracțiunii flagrante, iar pentru a da eficacitate prevederilor art. 27 alin. (2) din Constituție este necesară o intervenție legislativă urgentă care să prevadă expres faptul că în cadrul constatării infracțiunii flagrante se poate pătrunde într-o locuință sau în orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică, pentru prinderea făptuitorului ori pentru a pune capăt activității infracționale, precum și pentru înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane;

Având în vedere că Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a semnalat necesitatea unei intervenții legislative de urgență, în vederea eficientizării activității acestei structuri specializate în combaterea criminalității organizate și a infracțiunilor de terorism, prin atribuirea competenței de investigare a infracțiunilor de lipsire ilegală de libertate în formele agravate, de sclavie, concomitent cu degrevarea acestei structuri a Ministerului Public de instrumentarea unor infracțiuni mai puțin grave;

Întrucât în jurisprudența Curții Constituționale o intervenție legislativă rapidă, printr-o ordonanță de urgență, în vederea eficientizării activității DIICOT, ca structură specializată în

combaterea criminalității organizate și a infracțiunilor de terorism a fost apreciată a fi constituțională (fiind aplicabile, în opinia noastră, mutatis mutandis, considerentele *Deciziei Curții Constituționale nr. 248/2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. 3 și ale secțiunii V¹ a titlului III capitolul II din Codul de procedură penală, ale art. 13 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României, ale Legii nr. 508/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 131/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 508/2004, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 333 din 17 mai 2012*);

Pentru motivele expuse mai sus, este necesară o intervenție legislativă urgentă asupra unora dintre dispozițiile *Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, intervenție care să clarifice și să completeze cadrul normativ existent pentru a răspunde așteptărilor legitime ale societății ca statul să asigure protecția cetățenilor, a drepturilor și libertăților acestora.

Întrucât aceste aspecte mai sus menționate vizează interesul public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu mai poate fi amânată, în sensul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, iar o eventuală legiferare, pe altă cale decât delegarea legislativă, nu ar fi de natură să înlăture de îndată aceste consecințe negative asupra societății în ansamblu;

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I.

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 99 alineatul (1), partea introductivă și litera a) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Instanța poate dispune liberarea condiționată în cazul detențiunii pe viață dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) cel condamnat a executat efectiv 25 de ani de detențiune;”

2. La articolul 100 alineatul (1), partea introductivă și litera a) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Instanța poate dispune liberarea condiționată în cazul închisorii dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani;”

3. Alineatul (2) al articolului 100 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 65 de ani, se poate dispune liberarea condiționată, după executarea efectivă a jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depășește 10 ani, sau a cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în alin. (1) lit. b) - d).”

4. La articolul 100, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În toate cazurile prevăzute la alin.(1) și (2), nu se poate dispune liberarea condiționată dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită sau, în cazul pluralității de infracțiuni, pentru una din infracțiunile săvârșite, este de 10 ani sau mai mare, decât după executarea efectivă a cinci șesimi din durata pedepsei.”

5. La articolul 100, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

„(4¹) În calculul fracțiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (2¹) se ține seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiționată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puțin trei părți din durata pedepsei închisorii.”

6. Alineatele (2) și (3) al articolului 205 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) În cazul în care fapta este săvârșită prin răpire, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 8 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.

(3) Dacă faptele prevăzute la alin.(1) și (2) sunt săvârșite:

a) de către o persoană înarmată;

b) asupra unui minor;

c) punând în pericol sănătatea sau viața victimei;

d) asupra unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra, **limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.**

(4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.”

7. La art. 205, după alineatul (5) se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

„(6) Se consideră lipsire de libertate și fapta comisă asupra unui copil cu vârsta de până la 2 ani.”

Art. II.

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 5 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Art. 61 alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Organele prevăzute la alin. (1) au obligația să ia măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă. În cazul infracțiunilor flagrante, aceleași organe au dreptul de a face percheziții corporale sau ale vehiculelor, de a-l prinde pe făptuitor și de a-l prezenta de îndată organelor de urmărire penală. **Dispozițiile art. 293 alin. (2¹) se aplică în mod corespunzător.**”

2. La art. 158, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Cererea prin care se solicită încuviințarea efectuării percheziției domiciliare se soluționează, **de îndată**, în camera de consiliu, fără citarea părților. Participarea procurorului este obligatorie.”

3. La art. 158, alineatul (7) litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) perioada pentru care s-a emis mandatul, care nu poate depăși 15 zile, în care poate fi oricând efectuată percheziția, potrivit art.159 alin.(3) și (3¹); ”

4. La art. 159, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Percheziția domiciliară nu poate fi începută înainte de ora 6,00 sau după ora 20,00.”

5. La art.159, după alineatul (3) se introduce un alineat nou, alin.(3¹), cu următorul cuprins:

„(3¹) Percheziția poate fi efectuată și în intervalul orar 20,00-6,00 în cazul infracțiunii flagrante sau când percheziția urmează să se efectueze într-un local deschis publicului la acea oră” .

6. La art.293, după alin.(2) se introduce un alineat nou, alin.(2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În cadrul constatării infracțiunii flagrante se poate pătrunde într-o locuință sau în orice spațiu delimitat în orice mod ce aparține ori este folosit de o persoană fizică sau juridică, pentru prinderea făptuitorului ori pentru a pune capăt activității infracționale, precum și pentru înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane.”

Art. III.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. nr. 938 din 22 noiembrie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Art. 11 alin.(1) pct.1 lit.a) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„a) infracțiunile prevăzute la art. 188, art. 189, art. 205, art. 207, art. 209, art. 213, art. 217 cu referire la art. 209 și la art. 213 alin. (2), art. 247 alin. (2), art. 249-251, art. 252 cu referire la art. 249-251, art. 263, art. 264, art. 310, art. 311, art. 313, dacă valorile falsificate sunt dintre cele prevăzute la art. 310 și art. 311, art. 314-316, dacă valorile străine falsificate sunt dintre cele prevăzute la art. 310 și art. 311, art. 325, art. 342, art. 345, art. 346, art. 346¹, art. 347, art. 351, art. 359, art. 360-365, art. 366 cu referire la art. 360-365 din Codul penal; infracțiunile prevăzute de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare; infracțiunea prevăzută la art. 154 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și infracțiunea prevăzută la art. 5 din Legea nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale, cu modificările și completările ulterioare;”

„c) infracțiunile prevăzute la art. 228, art. 229, art. 232 cu referire la art. 228 și art. 229, art. 233-236, art. 237 cu referire la art. 233-235, art. 241, art. 244-246, art. 248 cu referire la art. 241 și art. 244-246, dacă acestea au produs consecințe deosebit de grave, precum și dacă în cauză, indiferent de numărul acestor infracțiuni săvârșite în concurs, prin însumarea prejudiciilor produse, au rezultat consecințe deosebit de grave, în înțelesul art. 183 din Codul penal;”

2. Art. 11 alin.(1) pct.2 se modifică și va avea următorul cuprins:

„2. următoarele infracțiuni prevăzute în Codul penal: art. 205 alin.(2), art. 205 alin.(3) și (4) cu referire la art. 205 alin.(2), art. 209, art. 210, art. 211, art. 217 cu referire la art. 209-211, art. 303, art. 309 cu referire la art. 303, art. 328 cu referire la art. 325, art. 360-365, art. 366 cu referire la art. 360-365, dacă persoana vătămată face parte din entitățile înscrise în

registru prevăzut de art. 5 din Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice sau deține sisteme informatice dintre cele prevăzute de art. 3 lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/2010 privind identificarea, desemnarea și protecția infrastructurilor critice, art. 374 și art. 394-412, precum și infracțiunile prevăzute de Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată, cu completările ulterioare; infracțiunile prevăzute de Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, republicată, cu modificările și completările ulterioare; infracțiunile prevăzute de Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare; infracțiunile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2006 privind regimul juridic al precursorilor de droguri, aprobată cu modificări prin Legea nr. 186/2007, cu modificările ulterioare; infracțiunile prevăzute de Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată; infracțiunile prevăzute de Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare; infracțiunile prevăzute de Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață;"

3. La articolul 11 alineatul (1), după punctul 5 se introduce un nou punct, pct. 6, cu următorul cuprins:

„6. alte atribuții date prin lege în competența sa.”

Art. IV.

(1) Cauzele înregistrate la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, respectiv la parchete, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se soluționează de către această structură specializată, respectiv de către parchetele competente anterior.

(2) Toate actele procesuale sau procedurale, precum și toate lucrările, inclusiv actele de sesizare a instanțelor de judecată efectuate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare la data îndeplinirii lor sunt și rămân valabile.